

Kwaliteitsplan naschools aanbod

Ooststellingwerf

Inleiding

Via het programma School en Omgeving van het ministerie van Onderwijs Cultuur en Wetenschap is er de afgelopen jaren gewerkt aan het inrichten en opzetten van een Rijke Schooldag. De coalitie in Ooststellingwerf bestaat uit primaire onderwijs scholen die samen met de coalitiepartners een school- en wijkgericht programma hebben opgezet met naschoolse activiteiten om de ontwikkeling van de kinderen te stimuleren.

De basisscholen die binnen Ooststellingwerf gebruik maken van deze subsidie zijn de OBS De Toekan, OBS Buttinga, CBS de Akker en BS de Laweij.

Het is belangrijk te benadrukken dat het werken aan kwaliteit niet alleen een subsidievoorwaarde is, maar ook van belang is voor de coalitie om gezamenlijk te streven naar kwalitatief goed aanbod waarmee we voor kinderen de kansen vergroten. In het kwaliteitsplan leggen we gezamenlijk vast wat kwalitatief goed buitenschools aanbod is, hoe de kwaliteit van activiteiten wordt beoordeeld en hoe het effect ervan wordt gemeten. Om deze kwaliteitsvragen structureel aan te pakken is het goed om in cycli te werken en systematisch te evalueren. De PDCA-cyclus wordt hiervoor gebruikt en de coalitie sluit hiermee aan bij de kwaliteitsplannen onderwijs van de primair onderwijs scholenkoepels. Hierdoor wordt gewerkt aan verbeteringen en gezamenlijk aan de ambities binnen de coalitie. De insteek van de kwaliteitscyclus is observerend ingericht. Vanuit een lerende aanpak betekent dit dat het voeren van de dialoog binnen de coalitie met elkaar van belang is.

In de volgende paragraaf is allereerst beschreven hoe het naschools aanbod in grote lijnen is georganiseerd. Vervolgens staat de kwaliteitscyclus beschreven waarbij er concrete voorbeelden geschetst zijn passend bij de lokale coalitie.

Hoe ziet het naschools aanbod eruit?

In de dorpen van Ooststellingwerf nemen vier PO-scholen deel aan de Rijke Schooldag vanuit School en Omgeving. Bij de andere PO-scholen binnen de gemeente wordt ook naschools aanbod op dorpsniveau aangeboden met een gemeentelijke subsidie.

De Rijke Schooldag-aanpak sluit aan bij de DOE agenda's van de gemeente en onderwijsvisies van de PO-scholen waarbij talentontwikkeling en gelijke kansen centraal staat.

Naast de coalitiepartners Comprix, De Tjongerwerven, gemeente Ooststellingwerf en Scala Welzijn, wordt ingezet op partnerschap met partijen in de wijk zoals vrijwilligersinitiatieven of de kinderopvang. Het versterken van een lokaal en duurzaam netwerk is het streven, zodat kinderen ook zonder Rijke Schooldag subsidie van een netwerk blijven profiteren. Verder maken we waar mogelijk gebruik van aanbod/talent in de wijk om zo ouderbetrokkenheid te vergroten en talent in de wijk aan te wakkeren en in te zetten. Ook zetten we actief in op samenwerking met lokale sportverenigingen in de gemeente om zo ook in te zetten op een duurzaam beweegaanbod.

Ingezet wordt op een divers aanbod, waarbij gestreefd wordt naar kleine groepen waar mogelijk. Hierdoor is extra aandacht voor het individu mogelijk. Tijdens de activiteiten staan verschillende thema's centraal waaronder sociale ontwikkeling, cognitieve ontwikkeling, cultuur, etc. Door het organiseren van grote activiteiten (vaak beweeggericht) wordt ingezet op een grotere beweging en bekendheid richting het naschoolse aanbod.

De leerkrachten van de scholen spelen een rol om kinderen die het aanbod extra hard nodig hebben te stimuleren om deel te nemen. De coördinatoren van Scala begeleiden ouders en kinderen die het moeilijk vinden om te komen. Bij elke activiteit wordt er ruimte ingedeeld om last minute bereikte ouders nog kans te geven deel te nemen.

Activiteiten worden geëvalueerd met aanbieders om te waarborgen dat de vooraf beoogde kwaliteit behaald is. Kinderen wordt na afloop van de activiteit of bij tussentijds contact bevraagd wat zij van de activiteit vonden. Middels storytelling worden succesverhalen gedeeld die vaak niet in getallen uit te drukken zijn.

Monitoren van de kwaliteit

Kwaliteitszorg

Kwaliteitszorg omvat alle activiteiten en maatregelen om de kwaliteit van het naschools aanbod te bewaken en te verbeteren. Het geeft antwoord op de vraag 'Doen we de goede dingen en doen we de goede dingen goed?'. Dit antwoord vinden wij door systematisch te werken volgens de PDCA-cyclus (Plan-Do-Check-Act), zowel binnen de coalitie alsmede met alle uitvoerende partijen van naschools aanbod. Binnen de NSA is dit de verantwoording van Scala en de scholen, maar ook de gemeente heeft hierin een verantwoordelijkheid.

Kwaliteitscultuur

Kwaliteitscultuur is het streven binnen de coalitie om samen te werken aan de gewenste kwaliteit en hierover kritisch en constructief met elkaar het gesprek aan te gaan. Het betreft een constante zoektocht naar kwaliteitsverbetering.

Niveaus van kwaliteit

Er wordt op verschillende niveaus gewerkt aan kwaliteit. Deze worden kort toegelicht, waarna thema's die invloed hebben om de kwaliteit beschreven staan en waaraan gedacht kan worden.

1. Schoolniveau
Op schoolniveau wordt er echt gekeken naar aansluiting van de activiteiten bij signalen vanuit de school en organisatie binnen de school. Denk hierbij aan lokale thema's, maar ook signaleren van kinderen die extra ontwikkeling kunnen gebruiken.
2. Dorpsniveau
Op dorpsniveau wordt er gekeken naar de activiteiten die samen met lokale formele en informele partners in een wijk georganiseerd worden. Denk hierbij aan samenwerking met een lokale boer, kas of sportactiviteiten.
3. Coalitieniveau
Op coalitie niveau zal het voornamelijk gaan over de gezamenlijk visie en aanpak, de samenwerking en de verduurzaming.
4. Inhoudelijke kwaliteit
De inhoudelijke kwaliteit gaat om de kennis en de vaardigheden van de aanbieders. Dit mate van expertise van de aanbieder draagt bij aan de kwaliteit van de activiteit. Tevens is het van belang de omgeving van de activiteit rijk in te richten ten behoeve van de activiteit.
5. Impact op het kind

De impact van de activiteiten op het kind wordt uitgedrukt in de beleving van het kind, de gedragsverandering die het teweeg brengt en de kansen die het kind dankzij de activiteit rijker is.

PDCA-cyclus

Het inzichtelijk maken hoe te werken aan de drie bovengenoemde vormen van kwaliteit kan worden gedaan door het volgen van de PDCA-cyclus.

- Stap 1 Plan (plannen) In deze fase worden duidelijke doelstellingen op een SMART (Specifiek, Meetbaar, Acceptabel, Realistisch en Tijdgebonden) geformuleerd. Dit zorgt ervoor dat er precies beschreven wordt wat we willen bereiken, hoe we dit gaan meten, of het haalbaar is en binnen welke tijdsperiode we dit willen realiseren.

- Stap 2 Do (doen)

In deze fase worden de geplande activiteiten uitgevoerd. Het is van belang om tijdens deze fase problemen direct te signaleren en aan te pakken. Ook is het documenteren van de voortgang en het verzamelen van gegevens van belang voor de evaluatie.

- Stap 3 Check (controleren)

In deze fase wordt er gecontroleerd of de doelen bereikt zijn. Dit wordt gedaan door de verzamelde gegevens te analyseren en te vergelijken met de gestelde doelen. Deze evaluatie helpt om inzicht te krijgen in de effectiviteit van de uitgevoerde activiteiten en om eventuele verbeterpunten te identificeren.

- Stap 4 Act (acteren)

Op basis van de evaluatie in de vorige fase, worden de vervolgstappen bepaald. Dit kan betekenen dat succesvolle interventies verder geïmplementeerd of opgeschaald worden, of dat er verbeteringen doorgevoerd worden waar nodig. Het doel van deze fase is om continu te verbeteren en de kwaliteit van interventies te verhogen. De inzichten uit deze fase worden weer gebruikt om wederom bij stap 1 te starten met nieuwe doelstellingen (Foks, Moonen & Odenthal, 2007).

Tijdspad

Korte termijn (tot de zomervakantie 2024)

- Met de coalitie gezamenlijk vaststellen welke effecten we willen zien en op welk termijn.
- Het kwaliteitsplan is continu uitgangspunt bij het uitzetten van activiteiten en benaderen van aanbieders.
- Onderdelen van het kwaliteitsplan worden in ieder geval 2x per jaar geagendeerd tijdens de lokale overlegstructuren. Hierbij wordt aangesloten op bestaande overlegstructuren, zoals de Leja (Lokaal educatieve jeugd agenda), monitoringsmomenten tussen gemeente en Scala en evaluatiemomenten tussen de coördinator NSA en schooldirecteuren. Op deze momenten zal er gezamenlijk de PCDA- cyclus doorlopen worden.
- Het aanbod inrichten met behulp van leerlingen en ouders. We maken gebruik van de kennis, ervaring en creativiteit van de ouders/wijkbewoners en zetten deze waar mogelijk in. We blijven de wensen ophalen.

- Pedagogische kwaliteiten van workshopaanbieders: we ontwikkelen een gezamenlijke aanpak en visie en organiseren werksessies om de aanbieders mee te nemen in deze visie en aanpak.
- Huisstijl, website en app: Er wordt een digitale omgeving gecreëerd waar kinderen en hun ouders overzicht hebben van het aanbod. Voorwaarde is dat deze gebruiksvriendelijk is. De leerkrachten delen ieder etmaal een activiteiten kalender uit waarin kinderen hun persoonlijke voorkeur kunnen aangeven waartoe gelegenheid is in de klas.
Om alles tijdig te communiceren wordt er een jaarplanning gemaakt qua communicatiemomenten.

Middel lange termijn (schooljaar 2024-2025)

- Onderdelen van het kwaliteitsplan worden in ieder geval 2x per jaar geagendeerd tijdens de lokale overlegstructuren. Hierbij wordt aangesloten op bestaande overlegstructuren, zoals de Leja, monitoringsmomenten tussen gemeente en Scala en evaluatiemomenten tussen de coördinator NSA en schooldirecteuren.
- Inzet op de relatie tussen School en Omgeving en de andere initiatieven en doelstellingen: hoe versterken we het brede gezamenlijke aanbod?
- Afhankelijk van de uitkomsten van het doorlopen van de PCDA-cyclus zullen de doelen voor de langere termijn geformuleerd worden.
- Lokale aanbiedersbijeenkomst organiseren: doel duurzaam vervolg naschools aanbod vaststellen.
- Factsheets ontwikkelen met praktische informatie voor een soepele samenwerking op verschillende locaties door het dorp.
- Inbedding in de wijk: gekeken wordt naar manieren om activiteiten blijvend aan te bieden in de wijken vanuit andere initiatieven/subsidies/fondsen.
- Potentieel van ouders benutten. Welke talenten van ouders kunnen ingezet worden als onderdeel van het aanbod?
- Doorgaande lijn door aansluiting van activiteiten (Soos) bij activiteiten lokaal jongerenwerk.
- Beweegaanbod aan laten sluiten bij buurtsport.
- Monitoring: Jaarlijks wordt de aanpak geëvalueerd en worden de bevindingen met de coalitiepartners besproken. Gemeente tijdens jaarlijkse monitoringsgesprek. Scholen met lokale directie.
- We blijven monitoren via de PDCA-cyclus en stellen waar nodig het aanbod bij. We werken vanuit de kwaliteitscriteria de pedagogische kwaliteit, de inhoudelijke kwaliteit en de proces kwaliteit. Hierbij streven we naar een zo hoog mogelijke kwaliteit.

Lange termijn (schooljaar 2025 t/m 2026)

- School Haulerwijk: activiteiten blijven aanbieden in eerste helft schooljaar 2025-2026 ihkv aangevraagde verlenging.
- Inbedding in dorpen van naschools aanbod bij lokale partijen

- Werksessie organiseren rondom de DOE-agenda van de gemeente waaronder Naschools aanbod valt. Hierna wordt een werkgroep rond dit thema gevormd. Zij geven advies over verduurzaming en doorstart van het Naschools aanbod.

Bijlagen

Bijlage 1: Specifieke doelen per school

BS De Laweij

- Inhoudelijke kwaliteit Schoolniveau:
 - over 3 jaar een keuzemenu samenstellen voor De Laweij gevuld met naschools aanbod dat gekoppeld kan worden aan thema's van school.
 - Gezamenlijk een ruimte in de brede school inrichten als atelier waar onder- en na schooltijd aanbod voor kinderen is.
 - Medewerkers binnen de school kennen de kinderen die nog niet deelnemen aan het naschools aanbod en onderzoeken hoe zij een lagere drempel tot deelname door middel van persoonlijk contact kunnen bewerkstelligen. Deze kinderen schrijven zich vaak niet officieel in. Voor deze kinderen houden we 6 plekken per activiteit vrij.
- Wijkniveau.
 - Al het aanbod binnen Haulerwijk als dorp op elkaar afstemmen en inschrijving faciliteren via één kanaal. Hiervoor de samenwerking met de welzijnscommissie, De kerken, Jongeren Organisatie Haulerwijk, Het Dorpspark, zelfstandige ondernemers(raad) en Snikke week commissie intensiveren.
- Pedagogische kwaliteit.
 - Aanbieders die weinig ervaring hebben begeleiden tijdens de eerste 5 activiteiten en waar nodig langer. Juist omdat we dorpsbewoners willen betrekken als 'passiedelers' en rolmodellen in de buurt.
- Proceskwaliteit School- en wijkniveau.
 - In Haulerwijk hebben jongeren nog niet een passende hangplek. Ons doel is kinderen uit groep 7 en 8 die deelnemen aan het naschools aanbod toeleiden tot de Soos in Haulerwijk. Dit organiseren door gezamenlijk activiteiten te organiseren en hiermee persoonlijk contact met de jongerenwerkers te faciliteren.
 - De samenwerking met het verzorgingstehuis Sinnehiem intensiveren zodat kinderen en ouders elkaar vaker ontmoeten.
- Coalitieniveau.
 - De coalitie stimuleert persoonlijk contact en afstemming met de betreffende schooldirecteuren omdat de scholen ieder in een ander dorp plaatsvinden.

CBS De Akker

- Inhoudelijke kwaliteit Schoolniveau:
 - De leerlingenraad van De Akker om advies vragen om schoolgenoten te betrekken bij de activiteiten. Vaste gezichten van het naschools aanbod een rol geven bij schoolbrede activiteiten zoals de koningsspelen en het 100 jarig bestaan van de school.

- Medewerkers binnen de school kennen de kinderen die nog niet deelnemen aan het naschools aanbod en onderzoeken hoe zij een lagere drempel tot deelname door middel van persoonlijk contact kunnen bewerkstelligen. Deze kinderen schrijven zich vaak niet officieel in. Voor deze kinderen houden we 6 plekken per activiteit vrij.
- In 3 jaar een keuzemenu samenstellen voor De Akker gevuld met naschools aanbod dat gekoppeld kan worden aan thema's van school.
- Wijkniveau.
 - De Akker is door verschillende initiatieven uit de buurt benaderd, maar kan niet met iedereen een samenwerking aangaan. Het doel is dat het naschools aanbod hier een aanvullende rol gaat spelen. De wandeltuin, Kas, imkervereniging en fruitwinkel is hier voorbeeld van.
 - De Molukse wijk actief betrekken bij het aanbod.
- Pedagogische kwaliteit.
 - De intern begeleider is actief betrokken bij de activiteiten. Een divers aanbod is voorwaarde om kinderen te kunnen toeleiden.
 - Aanbieders die weinig ervaring hebben begeleiden tijdens de eerste 5 activiteiten en waar nodig langer. Juist omdat we dorpsbewoners willen betrekken als 'passiedelers'.
- Proceskwaliteit School- en wijkniveau. De coördinator van het naschools aanbod sluit aan bij commissies binnen school.
- Coalitieniveau
De scholen zouden het prettig vinden om mee te kijken of te horen van andere coalities hoe zij School & Omgeving vormgeven. Hiernaast is het doel verder te onderzoeken wat we kunnen doen voor de kinderen die nog niet bereikt worden.

OBS Boekhorst

- Inhoudelijke kwaliteit Schoolniveau:
 - Gezamenlijk het project 'Gezonde kinderen' opzetten. Onder en naschools aanbod op elkaar afstemmen. Uiteindelijk toeleiden naar beroep, hobby, leefstijlkeuze of sport.
 - Medewerkers binnen de school kennen de kinderen die nog niet deelnemen aan het naschools aanbod en onderzoeken hoe zij een lagere drempel tot deelname door middel van persoonlijk contact kunnen bewerkstelligen. Deze kinderen schrijven zich vaak niet officieel in. Voor deze kinderen houden we 6 plekken per activiteit vrij.
 - Over 3 jaar een keuzemenu samenstellen voor Boekhorst gevuld met naschools aanbod dat gekoppeld kan worden aan thema's van school.
 - Hoe kan het naschools aanbod bijdragen aan het verzorgen van een zachte landing in het voortgezet onderwijs?
- Wijkniveau.
 - Boekhorst is participant binnen een brede school. Het doel is de andere participanten en de samenwerking te betrekken bij het naschools aanbod. Hiermee een inclusief en buurtgericht aanbod bewerkstelligen. Gezamenlijk kan er meer georganiseerd worden en talenten binnen schoolteams ingezet worden. Onder schooltijd talentmiddagen organiseren en naschooltijd

activiteiten organiseren dat plaats vindt in het hele gebouw. Bijvoorbeeld de professionele keuken en het technieklokaal van de ZML school.

- Naast de Boekhorst wordt een 'bruisplek' gebouwd. Naschools aanbod kan hier een onderdeel van zijn. Onderzoeken welke vorm van partnerschap kan worden bewerkstelligd.
- Pedagogische kwaliteit
Aanbieders die weinig ervaring hebben begeleiden tijdens de eerste 5 activiteiten en waar nodig langer. Juist omdat we dorpsbewoners willen betrekken als 'passiedelers'.
- Proceskwaliteit School- en wijkniveau
 - De coördinator van het naschools aanbod sluit aan bij commissies binnen school.Coalitieniveau: De scholen zouden het prettig vinden om mee te kijken of te horen van andere coalities hoe zij School & Omgeving vormgeven. Hiernaast is het doel verder te onderzoeken wat we kunnen doen voor de kinderen die nog niet bereikt worden.

OBS De Toekan

- Inhoudelijke kwaliteit Schoolniveau:
 - Een medewerker van De Toekan investeert wekelijks in het naschools aanbod. Van ontvangst, werving, invulling, ondersteunend begeleider tot faciliteren van de ruimte.
 - Medewerkers binnen de school kennen de kinderen die nog niet deelnemen aan het naschools aanbod en onderzoeken hoe zij een lagere drempel tot deelname door middel van persoonlijk contact kunnen bewerkstelligen. Deze kinderen schrijven zich vaak niet officieel in. Voor deze kinderen houden we 6 plekken per activiteit vrij.
- Wijkniveau
 - Het COA, Stichting BOON (bewoners commissie Oosterwolde Noord) en Dorpskamer op Den Esch zijn belangrijke partners in de organisatie rondom de activiteiten. Het doel is te onderzoeken op welke manier de samenwerking het naschools aanbod kan dienen.
- Pedagogische kwaliteit.
 - Aanbieders die weinig ervaring hebben begeleiden tijdens de eerste 5 activiteiten en waar nodig langer. Juist omdat we dorpsbewoners willen betrekken als 'passiedelers'.
- Proceskwaliteit School- en wijkniveau
 - Hoe kunnen we de verschillende organisaties het beste samen laten werken?
- Coalitieniveau: De scholen binnen de coalitie zouden het prettig vinden om mee te kijken of te horen van andere coalities hoe zij School & Omgeving vormgeven. Hiernaast is het doel verder te onderzoeken wat we kunnen doen voor de kinderen die nog niet bereikt worden.